

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๔๑๒
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่าได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแนวทางการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบรถรับ - ส่งนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน และสร้างระบบการเดินทางที่ปลอดภัยให้กับนักเรียนทุกคน พร้อมทั้งได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวแล้ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอแจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ข้างต้น ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอเพื่อให้การขับเคลื่อนแนวทางหรือมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน เกิดความสอดคล้องร่วมกันทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดปัตตานีจึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษา (โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัดดำเนินการดังนี้

๑. จัดให้มีบริการรถรับ - ส่งนักเรียน หรือการสงเคราะห์ ช่วยเหลือสำหรับเด็กนักเรียนที่ยากไร้ และด้อยโอกาสให้สามารถเข้าถึงการเดินทางไปยังสถานศึกษาได้อย่างปลอดภัย

๒. บริหารจัดการและควบคุมการดำเนินตามมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล และจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตาม ควบคุมรถรับ - ส่งนักเรียน มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน ผู้ขับรถและผู้ควบคุมดูแลรถรับ - ส่งนักเรียน ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ และการฝึกวิธีการเอาตัวรอดในสถานการณ์คับขันของเด็กนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีส่วนร่วมและบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน โดยถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการควบคุมดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนของสถานศึกษา (โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๔๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ประกอบการดำเนินงานดังกล่าว

/๓. จัดทำข้อมูล...

๓. จัดทำข้อมูลการจัดบริการรับ - ส่งเด็กนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งกรณีที่ต้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานศึกษาจัดบริการรับ - ส่งเด็กนักเรียน และกรณีที่บุคคลรับจ้างจัดบริการรับ - ส่งเด็กนักเรียน ตลอดจนการดำเนินการตามมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ตามแบบรายงานข้อมูลเพื่อการพัฒนากระบวนการรับ - ส่งนักเรียนปลอดภัย และจัดส่งรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบตามแบบที่กำหนด ภายในวันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษา (โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนั่น สอนธิเมือง)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐๗๓-๓๓๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๕
โทรสาร ๐๗๓-๓๓๖๕๘๑

/โดยถือปฏิบัติ ...

โดยถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการควบคุมดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน
ของสถานศึกษา (โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๔๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ประกอบการดำเนินงานดังกล่าว

๓. จัดทำข้อมูลการจัดบริการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ทั้งกรณีที่ต้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานศึกษาจัดบริการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน และกรณี
ที่บุคคลรับจ้างจัดบริการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน ตลอดจนการดำเนินการตามมาตรการด้านความปลอดภัยของรถ
รับ - ส่งนักเรียน ตามแบบรายงานข้อมูลเพื่อการพัฒนากระบวนการรับ - ส่งนักเรียนปลอดภัย และจัดส่งรายงานให้
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบตามแบบที่กำหนด ภายในวันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล เจริญภูมิ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๕๓๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายศุภชัย หมีนสัน โทร ๐๘ ๖๕๓๑ ๗๗๙๑

เอกสารและแบบรายงานข้อมูลฯ
แบบทำหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๕๑๒ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

<https://shorturl.asia/XyPi8>

๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๐๖๘๕
ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/๗๓๙๒
ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๙๗๐
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

<https://shorturl.asia/l8qyP>

๔. แบบรายงานข้อมูลเพื่อการพัฒนาระบบรับ – ส่งนักเรียนพลอดภัย จำนวน ๑ ชุด

แบบรายงานข้อมูลเพื่อการพัฒนาระบบรถรับ – ส่งนักเรียนปลอดภัย

Sign in to Google to save your progress. [Learn more](#)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 จังหวัด

Choose

1.2 อำเภอ

Your answer

1.3 ชื่อ อปท.

Your answer

1.4 จำนวนสถานศึกษาในสังกัด ทั้งหมดกี่แห่ง

Choose

[Next](#)

[Clear form](#)

Never submit passwords through Google Forms.

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

แบบรายงานข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบรถรับ – ส่งนักเรียนปลอดภัย

Sign in to Google to save your progress. Learn more

2. การจัดบริการรถรับ – ส่งนักเรียน

(การจัดบริการรถรับ-ส่งนักเรียน หมายถึง การจัดบริการรถรับ-ส่งนักเรียน โดยสถานศึกษา / อปท. / ผู้ประกอบการ / ผู้รับจ้าง ฯลฯ เพื่อเป็นพาหนะโดยสารในการเดินทางมาสถานศึกษาของนักเรียน จากที่พัก/บ้านมายังสถานศึกษา และจากสถานศึกษากลับไปยังที่พัก/บ้าน)

2.1 มีการจัดบริการรถรับ - ส่งนักเรียน ให้กับนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด หรือไม่

- ☐ มี
- ☐ ไม่มี

2.2 มีสถานศึกษาในสังกัดรูปแบบใดบ้าง ที่มีบริการรถรับ - ส่งนักเรียน สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

- ☐ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ☐ โรงเรียน
- ☐ วิทยาลัยอาชีวะ

2.3 จำนวนสถานศึกษาในสังกัด ที่มีบริการรถรับ - ส่งนักเรียน

Choose

2.4 จำนวนร้อยละของนักเรียน (สถานศึกษาในสังกัด) ที่ได้รับบริการรับ - ส่งนักเรียน

Choose ▼

2.5 หน่วยงานหรือบุคคลใด เป็นผู้จัดบริการรับ - ส่งนักเรียน ให้กับนักเรียนของสถานศึกษา
ในสังกัด

(สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ อปท./สถานศึกษา
- ☐ ผู้ประกอบการ/ผู้รับจ้าง
- ☐ Other:

[Back](#)[Next](#)[Clear form](#)

Never submit passwords through Google Forms.

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

Google Forms

แบบรายงานข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบรถรับ – ส่งนักเรียนปลอดภัย

Sign in to Google to save your progress. Learn more

3. การดำเนินการมาตรการของ อปท./สถานศึกษา (กรณีที่เป็น อปท. หรือสถานศึกษา เป็นผู้
จัดการรถรับ – ส่งนักเรียน)

ตามหนังสือ สก. ที่ มท 0816.4/ว 340 ลว. 22 ก.พ. 64 หรือแนวทางอื่น ๆ

3.1 ลักษณะรถยนต์ที่สถานศึกษาใช้ในการรับ – ส่งเด็กนักเรียน

	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่
3.1.1 เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ ครบถ้วนถูกต้องตามที่กฎหมาย กำหนด	☐	☐
3.1.2 เครื่องหมายเป็นแผ่นป้าย พื้นสีส้มสะท้อนแสง มีข้อความ ว่า "รถรับ – ส่งนักเรียน"	☐	☐
3.1.3 กระจกรถมีลักษณะ โปร่งใสสามารถมองเห็นสภาพ ภายในรถและสภาพการจราจร	☐	☐
3.1.4 เครื่องมือเครื่องใช้ที่ จำเป็นเพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียน เมื่อมีอุบัติเหตุหรือมีเหตุฉุกเฉิน	☐	☐
3.1.5 สีของรถ ใช้สีตามที่กรม การขนส่งทางบกกำหนด	☐	☐

3.2 การดำเนินการในการควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับ – ส่งเด็กนักเรียน

	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่
3.2.1 มีการตรวจสอบคุณสมบัติพนักงานขับรถรับ – ส่งเด็กนักเรียน	☐	☐
3.2.2 มีการควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานขับรถ	☐	☐
3.2.3 มีผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียน ประจำอยู่ในรถตลอดเวลาที่ใช้รับ – ส่งเด็กนักเรียน	☐	☐
3.2.4 มีกิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ - ส่งเด็กนักเรียน แก่พนักงานขับรถและผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียน	☐	☐
3.2.5 มีการจัดทำทะเบียนรถรับ – ส่งเด็กนักเรียน ทะเบียนประวัติของพนักงานขับรถและผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียน	☐	☐
3.2.6 มีระบบหรือช่องทางที่สามารถติดต่อสื่อสารกับพนักงานขับรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนหรือผู้ควบคุมดูแลนักเรียนได้ตลอดเวลาในขณะที่รับ – ส่งเด็กนักเรียน	☐	☐
3.2.7 มีแผนหรือจัดเตรียมความพร้อมช่วยเหลือฉุกเฉิน กรณีเกิดอุบัติเหตุกับรถรับ - ส่งนักเรียน	☐	☐

Back

Next

Clear form

Never submit passwords through Google Forms.

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

Google Forms

แบบรายงานข้อมูลเพื่อการพัฒนาระบบรถรับ – ส่งนักเรียนปลอดภัย

Sign in to Google to save your progress. Learn more

4. การดำเนินการมาตรการของ อปท./สถานศึกษา (กรณีผู้ประกอบการ/บุคคล เป็นผู้จัด
บริการรับ – ส่งเด็กนักเรียน)

	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่
4.1 มีการตรวจตราดูแลการรับส่ง เด็กนักเรียนของผู้ประกอบการรถ รับ – ส่งเด็กนักเรียนให้เป็นไป ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยการ ขนส่งทางบก	☐	☐
4.2 มีการประสานงานและตรวจ ตราให้ผู้ประกอบการรถรับ – ส่ง เด็กนักเรียน ปฏิบัติเกี่ยวกับการ ควบคุมดูแลเรื่องความปลอดภัย และสภาพรถที่ใช้บริการ	☐	☐
4.3 มีมาตรการเกี่ยวกับกรณี พนักงานขับรถได้ขับรถใน ลักษณะไม่คำนึงถึงความ ปลอดภัยของผู้อื่น ประมาณหรือ นำवादเสียอันอาจเกิด อันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน	☐	☐
4.4 มีการตรวจตราดูแลให้ผู้ ดำเนินกิจการรถรับ – ส่งเด็ก นักเรียนจัดให้มีการประกันการ คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ตลอดระยะเวลาที่มีการใช้รถรับ – ส่งเด็กนักเรียน	☐	☐

Back

Next

Clear form

Never submit passwords through Google Forms.

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

แบบรายงานข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบรถรับ – ส่งนักเรียนปลอดภัย

Sign in to Google to save your progress. Learn more

5. การสนับสนุนส่งเสริมด้านความปลอดภัยรถรับ - ส่งนักเรียน

	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่
5.1 มีการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้เสริมประสบการณ์แก่เด็กนักเรียน ตลอดจนฝึกวิธีการเอาตัวรอดในสถานการณ์คับขันของเด็กนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	☐	☐
5.2 มีการซักซ้อมการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในการรับ - ส่งนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	☐	☐
5.3 มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อส่งเสริมด้านความปลอดภัยรถรับ - ส่งนักเรียน	☐	☐
5.4 บูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานอื่นเพื่อขับเคลื่อนมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน	☐	☐

5.5 ปัญหา อุปสรรค

Your answer

5.6 ข้อเสนอแนะ

Your answer

Back

Next

Clear form

Never submit passwords through Google Forms.

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

Google Forms

แบบรายงานข้อมูลเพื่อการพัฒนาระบบบรณรับ – สกนักรเรียนปลอดถัย

Sign in to Google to save your progress. [Learn more](#)

6. ผูรายนงาน

ชื่อ นามสกุล

Your answer

ตำแหน่ง

Your answer

เบอร์โทร

Your answer

[Back](#)

[Submit](#)

[Clear form](#)

Never submit passwords through Google Forms.

This content is neither created nor endorsed by Google. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Privacy Policy](#)

Google Forms

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๑๐๖๘๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย ของรถรับ - ส่งนักเรียน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/๗๓๙๒ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗

ตามที่ได้เสนอรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย ของรถรับ - ส่งนักเรียน ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ รับทราบรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ปริญญ์ วรรณคุณ

(นางสาวปริญญ์วรรณคุณ จงธรรมคุณ)

ผู้อำนวยการกองพัฒนากฎศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนากฎศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๒๒ (ศุภกิตติ), ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน
ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ
ด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๕. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๖. ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
๗. ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๑๖.๔/๗๓๙๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๙๗๐ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมพิจารณาแนวทางดำเนินการตามรายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินที่เสนอต่อ
คณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ขอเสนอเรื่องรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติ
ให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่าย
ที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ (เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐ
ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน) รับทราบรายงานตามที่
ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับ
กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้
กระทรวงมหาดไทยสรุปผลการพิจารณา ผลการดำเนินการ และความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

“ไม่มี”

๓.สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
ครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง
มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีข้อเสนอแนะสรุปได้ ดังนี้

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เห็นควรกำหนดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน
เป็นอีกประเด็นหนึ่งของนโยบายระดับชาติ และจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันภายใต้กลไกคณะอนุกรรมการ
ศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนของแต่ละจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแนวทางจัดทำ
/แผนความปลอดภัย ...

แผนความปลอดภัยและการแก้ไขกฎระเบียบการพัฒนากระบวนการรับ - ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยอย่างยั่งยืนภายใต้แผนความปลอดภัยทางถนนของทุกจังหวัด และกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์หรือคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ - ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด และให้กระทรวงมหาดไทยเน้นย้ำ และทำความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดให้การจัดการรถรับ - ส่งนักเรียน สำหรับเด็กนักเรียนยากจนและด้อยโอกาสให้สามารถเข้าถึงการเดินทางไปโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

๒.๑) ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ การจัดทำระบบฐานข้อมูลรถรับ - ส่งนักเรียน การพัฒนาหลักสูตร ชุดความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการระบบรถรับ - ส่งนักเรียนปลอดภัย กำหนดให้ความปลอดภัยของนักเรียนในการเดินทางด้วยรถรับ - ส่งนักเรียนเป็นวาระของกระทรวงศึกษาธิการ และของทุกโรงเรียน โรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่ง มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบและกำกับดูแลมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน และให้ประสานขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานงบประมาณในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นค่าเดินทาง (รถรับ - ส่งนักเรียน)

๒.๒) ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก ได้แก่ การกำหนดมาตรการหรือแนวทางสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ขับรถรับ - ส่งนักเรียนนำรถเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลผ่านการขึ้นทะเบียนขอใบอนุญาตการใช้รถรับ - ส่งนักเรียน ทบทวนกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน สำหรับการรับ - ส่งนักเรียนขึ้นเป็นการเฉพาะ สนับสนุนการจัดโครงการอบรมเสริมสร้างความรู้ และสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ขับรถรับ - ส่งนักเรียน การจัดทำฐานข้อมูลรถรับ - ส่งนักเรียน และการออกหนังสือรับรองของโรงเรียนและสถานศึกษา กำหนดให้ผู้ขออนุญาตขับรถรับ - ส่งนักเรียนต้องขอหนังสือรับรองจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ครั้งละ ๑ ปีการศึกษา

๒.๓) ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอแนะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณด้านการเดินทางและบริหารจัดการรถรับ - ส่งนักเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินทางมาเรียนของเด็กและเยาวชน เด็กด้อยโอกาส ตลอดจนปรับปรุงระเบียบ ข้อกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติและจัดทำฐานข้อมูลกลาง

๒.๔) ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เสนอแนะให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในด้านความปลอดภัยเชิงป้องกันให้การเดินทางไปโรงเรียนโดยรถรับ - ส่งนักเรียน และเสริมสร้างให้เกิดระบบบริหารจัดการรถรับ - ส่งนักเรียนอัจฉริยะต้นแบบที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ผู้ปกครอง พร้อมทั้งพัฒนาให้เกิดระบบฐานข้อมูลในการเชื่อมต่อการบูรณาการของการรับ - ส่งนักเรียนในพื้นที่สำคัญตามโครงการ Smart School Bus

๓) ข้อเสนอแนะด้านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมภายใต้กลไกคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนน และให้ศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนจังหวัด ทุกจังหวัด กำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์หรือคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ - ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด รวมทั้งให้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน สภาองค์กรของผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือ และสนับสนุนหลักเกณฑ์การจัดการระบบรถรับ - ส่งนักเรียนปลอดภัยทั้งระบบในทุกขั้นตอน การส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพรับส่งนักเรียนและจิตบริการ รวมถึงการจัดบริการตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของตัวรถ

๓.๒ กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน โดยดำเนินการจัดประชุมพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามรายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ร่วมกับกระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยที่ประชุมมีข้อเสนอและมติร่วมกัน ดังนี้

๑) ให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกันภายใต้กลไกคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน และมีแผนยุทธศาสตร์หรือคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ - ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด โดยใช้แผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เป็นกรอบในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้อง

๒) จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ พัฒนารูปแบบ วิธีการจัดเก็บข้อมูล และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบรถรับ - ส่งนักเรียน เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานกำกับและต้นสังกัดของสถานศึกษา รวมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในด้านความปลอดภัยจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสริมสร้างให้เกิดระบบบริหารจัดการรถรับ - ส่งนักเรียน และให้การเดินทางของนักเรียนโดยรถรับ - ส่งนักเรียนมีความปลอดภัย

๓) ส่งเสริมแนวทางปฏิบัติให้กับโรงเรียนหรือสถานศึกษา และเสริมสร้างระบบเส้นทางที่ปลอดภัยให้กับนักเรียนทุกคน โดยดำเนินการขับเคลื่อนหลักยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ “ทักษะคิด การเอาชีวิตรอดภัยบนท้องถนน” (TSY Camp :Thailand Safe Youth Camp) สำหรับเด็กและเยาวชน เน้นการปรับทัศนคติให้รับรู้อันตรายและความเสี่ยง การปฏิบัติตัว เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนั้น เรียกว่า Hazard Identification โดยมีความเกี่ยวข้องกับรถโรงเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ Safety Trip to School คือการเดินทางมาโรงเรียนอย่างปลอดภัย เน้นเรื่องของการ Education ซึ่งจะทำให้เกิด Safety culture (วัฒนธรรมความปลอดภัย) ในอนาคตระยะยาว ของคนรุ่นต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบรถรับ - ส่งนักเรียนให้มีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน

๔.๒ สร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนในการเดินทางมาโรงเรียน รวมทั้งเพื่อให้นักเรียนได้เข้าถึงสิทธิความเสมอภาคด้านการศึกษา

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

“ไม่มี”

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“ไม่มี”

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๕๓ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

มาตรา ๕๔ วรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบ การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

มาตรา ๒๓๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

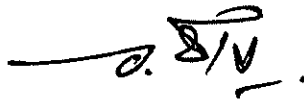
(๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ – ส่งนักเรียน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐๒-๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายศุภชัย หมีนสัน โทร. ๐๘ ๖๕๓๑ ๗๗๙๑

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๙๗๐

สำนักงาน มท. 1
รับที่ 1043
1. พ.ย. 2566
เวลา ๐๙.33 น.

กลุ่มงานบริหาร
รับที่ 3089
1. พ.ย. 2566
เวลา 13.3๖

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ 5821
วันที่ 9 พ.ย. 2566
เวลา 13.21
กระทรวงมหาดไทย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐, 2566
วันที่ 9 พ.ย. 2566
เลขรับ 48251

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย
ของรถรับ - ส่งนักเรียน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/๒๕๑๘
ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๖

สนง.เลขา รว.มท.
รับที่ 599
วันที่ 9 พ.ย. 2566
เวลา 11.๐๖ น.

ด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
ครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ
ด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ว่า

๑. รับทราบรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย
ของรถรับ - ส่งนักเรียน ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ

๒. ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักขับเคลื่อนเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงคมนาคม
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้กระทรวงมหาดไทยสรุปผล
การพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กานทิศุภ

ที่ มท 0102/ 4291

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

ปริญญ์ วรรณกุล

(นางสาวปริญญ์วรรณกุล จงธรรมคุณ)

๑๐ พ.ย. ๒๕๖๖

(นายชัยวัฒน์ ดวงสอดศรี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๒๒ (อุษายาท), ๑๕๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 62824
วันที่ 13 พ.ย. 2566
เวลา

กองส่งเสริมและพัฒนา
การจัดการศึกษาท้องถิ่น
เลขรับ 5139
วันที่ 13 พ.ย. 2566
เวลา 17.04

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย
(ทรัพย์สิน) ๗๘3
เลขรับ
วันที่ 13 พ.ย. 2566
เวลา 17.10

ทน.ก. ๗/๘ ๑๓ พ.ย. ๖๖
จนท. จิราภรณ์ ๑๓ พ.ย. ๒๕๖๖

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน
ตามหมวด ๕ หน้าสี่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ
ด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๕. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๖. ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

หัวหน้าที่สด
ที่ ผผ ๑๓๐๑/๖๕๖๔

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒ ๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย
ของรถรับ-ส่งนักเรียน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทสรุปผู้บริหาร เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน จำนวน ๗ แผ่น
๒. รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน
ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน จำนวน ๔๕ แผ่น

สืบเนื่องจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากรถรับ-ส่งนักเรียนมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จากข้อมูล
การเฝ้าระวังของศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนนและเครือข่ายองค์กรของผู้บริโภคพบว่า
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีอุบัติเหตุทางถนนและความไม่ปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนมากถึง ๓๐ ครั้ง
มีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๒๗๕ ราย มีผู้เสียชีวิต จำนวน ๒ ราย และปัญหาการลี้ภัยเด็กนักเรียนไว้ในรถรับ-ส่ง
นักเรียน โดยที่ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการควบคุมตลอดจน
แนวทาง หรือมีมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน แม้ว่ารัฐได้ออกนโยบายและมาตรการ
ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนและแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
โดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนได้จัดทำโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและ
ลดอุบัติเหตุทางถนน พร้อมมอบนโยบายเกี่ยวกับกลไกด้านความปลอดภัยทางถนนทั้งในระดับนโยบายและใน
ระดับจังหวัด แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนนั้น ภาครัฐยังไม่ได้
ตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ทั้งนี้ แม้จะมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ในการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนอยู่หลายฉบับ แต่ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลัก

/ ในการ...

ในการกำหนดนโยบายที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาาระบบรับ-ส่งนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุของรถรับ-ส่งนักเรียน และเหตุการณ์ลี้มเต็กไว้ในรถรับ-ส่งนักเรียนยังคงเกิดขึ้นซ้ำ ๆ โดยปัญหาสำคัญที่เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ นั้น ส่วนใหญ่มาจากสภาพตัวรถที่ชำรุดทรุดโทรม ขาดการตรวจสภาพอย่างต่อเนื่อง และรถรับ-ส่งนักเรียนจำนวนมากไม่ได้ขออนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นรถรับ-ส่งนักเรียน เนื่องจากเงื่อนไขการจดทะเบียนของกรมการขนส่งทางบกนั้น รถรับ-ส่งนักเรียนจะต้องได้รับการรับรองจากโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกภาคการศึกษา ทั้งนี้ จากข้อมูลของกรมการขนส่งทางบกพบว่า จำนวนรถยนต์ส่วนบุคคลและรถยนต์สาธารณะที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เป็นรถรับ-ส่งนักเรียนทั่วประเทศมีจำนวนเพียง ๓,๓๔๒ คัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ามาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ปัจจุบันไม่มีข้อมูลจำนวนรถรับ-ส่งนักเรียนที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ทำให้ไม่สามารถจัดทำฐานข้อมูลจำนวนรถรับ-ส่งนักเรียนที่แท้จริงได้ และไม่มีระบบการบริหารจัดการและขาดการติดตามกำกับที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการรับรู้ข้อมูล ขาดการรับรู้ข้อมูลสถานการณ์เสี่ยง และขาดกระบวนการมีส่วนร่วมในการร่วมกำกับดูแลความปลอดภัยของนักเรียนรวมถึงบุคลากรครูของโรงเรียนและผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัย ตลอดจนการเชื่อมต่อข้อมูลของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า โรงเรียนแต่ละแห่งมีระบบการรวบรวมข้อมูลนักเรียนและรถรับ-ส่งนักเรียนที่แตกต่างกันตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน และไม่มีระบบบริหารจัดการข้อมูลร่วมกันระหว่างโรงเรียน สำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อใช้ในการประเมินผล ขาดการบูรณาการเป้าหมายร่วมกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและยังไม่มีมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พิจารณาความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย พร้อมทั้งปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันแล้ว มีความเห็นโดยสรุปว่า ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๓ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และมาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ออกนอกห้องเรียน และ

จัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตนนั้น อย่างไรก็ตาม การให้นักเรียนได้เข้าถึงสิทธิความเสมอภาคด้านการศึกษาและความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายถือเป็นอีกหนึ่ง ภารกิจของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการดูแลคุ้มครองเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยและ การให้เด็กได้รับการศึกษาบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอรายงานการแสวงหา ข้อเท็จจริงกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เสนอรายงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) โดยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) เห็นควรกำหนดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน เป็นอีกประเด็น หนึ่งของนโยบายระดับชาติ และจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันภายใต้กลไกคณะอนุกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัย ทางถนนของแต่ละจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางจัดทำแผนความปลอดภัย และการแก้ไขกฎระเบียบการพัฒนาระบบจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนความปลอดภัยทางถนนของทุกจังหวัด และกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์หรือคณะทำงาน ด้านความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด พิจารณาและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรฐาน ความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียน มีหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแล และให้คำแนะนำ การจัดทำมาตรการ ความปลอดภัยทางถนนในกลุ่มเด็กและเยาวชน และความปลอดภัยในการเดินทางด้วยรถรับ-ส่งนักเรียน เพื่าระวังความเสี่ยงเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูลอุบัติเหตุ สนับสนุนการออกมาตรการนโยบายระดับ จังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของเครือข่าย โดยกำหนดให้มีโครงสร้างการทำงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อบูรณาการจัดทำแผนความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด สนับสนุนการจัดอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียน รวมถึงด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการให้คำปรึกษาเชิงวิชาการ จัดประชุมกำกับติดตามกรทำงาน กำหนดให้ ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดมีคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด และต้องมีการกำหนดวาระการรายงานต่อเมือง โดยมีโครงสร้างที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนทำงาน ที่ประกอบด้วย หน่วยงานท้องถิ่น นักวิชาการ ผู้ประกอบการ เป็นต้น

๒) เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยเน้นย้ำ และทำความเข้าใจกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการกำหนดให้การจัดการรถรับ-ส่งนักเรียน สำหรับเด็กนักเรียนยากจนและด้อยโอกาสให้สามารถ

เข้าถึงการเดินทางไปโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

๒. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

๒.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

๑) เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้โรงเรียนมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลรถรับ-ส่งนักเรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายสั่งการให้โรงเรียนกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานเรื่อง ความปลอดภัยการเดินทางของนักเรียนโดยเฉพาะรถรับ-ส่งนักเรียนโดยใช้ต้นแบบที่สามารถสร้างการเรียนรู้เพื่อขยายผล โดยโรงเรียนหรือสถานศึกษาควรมีการจัดทำทะเบียนข้อมูลรถรับ-ส่งนักเรียนในแต่ละคัน มีการจัดทำฐานทะเบียนข้อมูลที่ประกอบด้วย การจัดทำประวัติผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน ชื่อคนขับ เลขทะเบียนรถ รายการเส้นทางการเดินรถ รายชื่อนักเรียนประจำรถ จำนวนเด็กนักเรียนที่โดยสาร ชื่อผู้ควบคุมรถ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นระบบฐานข้อมูลสำหรับการเดินทางมาโรงเรียนโดยรถรับ-ส่งนักเรียนที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างขนส่งจังหวัด โรงเรียน และผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียน โดยกำหนดรูปแบบรถรับ-ส่งนักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ กำหนดตัวชี้วัดและการประเมินโรงเรียนเกี่ยวกับการเดินทางไป-กลับโรงเรียนที่ปลอดภัย และจัดทำคู่มือหรือแผนการดำเนินงานด้านการจัดการรถรับ-ส่งนักเรียน พร้อมทั้งทบทวนและแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อกำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่ดูแลและกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนที่ปลอดภัย และบรรจุแผนงานจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของโรงเรียนหรือสถานศึกษา การประเมินและติดตามผลเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องด้านนโยบายเพิ่มมาตรการกำกับกรณีโรงเรียนหรือสถานศึกษาละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ อันนำมาซึ่งความไม่ปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน

๒) เห็นควรกำหนดมาตรการให้โรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่ง มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบและกำกับดูแลมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน ในประเด็นการออกหนังสือรับรองการเป็นรถรับ-ส่งนักเรียน และการจัดทำแผนงานด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนตลอดภาคการศึกษา และกำหนดให้โรงเรียนสร้างเครือข่ายรถรับ-ส่งนักเรียนหรือด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ๓ ภาคี ระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครอง และชมรมผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียนในพื้นที่

๓) เห็นควรให้กระทรวงศึกษาธิการพัฒนาหลักสูตร ชุดความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนปลอดภัยให้กับบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีองค์ความรู้ หลักวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องในการรับผิดชอบดูแลการจัดการความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนด้วยรถรับ-ส่งนักเรียน

/ ๔) เห็นควร...

๔) เห็นควรให้กระทรวงศึกษาธิการประสานขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานงบประมาณ ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นค่าเดินทาง (รถรับ-ส่งนักเรียน) ให้กับนักเรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่นักเรียนที่ยากไร้เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาให้กับ นักเรียนทุกคนให้มีมาตรฐานและคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึง การศึกษาอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์ ทั้งนี้ ในระหว่าง การพิจารณาดำเนินการจัดสรรงบประมาณดังกล่าว เห็นควรให้โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงาน การส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกรุงเทพมหานครสามารถขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาโรงเรียน สำหรับเด็กยากไร้ได้จากสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้เด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กยากไร้ซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์ หรือด้อยโอกาส เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษา

๕) กำหนดให้ความปลอดภัยของนักเรียนในการเดินทางด้วยรถรับ-ส่งนักเรียนเป็น วาระของกระทรวงศึกษาธิการและของทุกโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นจุดจัดการเครือข่ายรถรับ-ส่ง นักเรียน และแต่งตั้งครูงานกิจการนักเรียน ทำหน้าที่เป็นครูที่ดูแลรถรับ-ส่งนักเรียน จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ คน และกำหนดให้รูปแบบเครือข่ายรถรับ-ส่งนักเรียน เป็นภารกิจหนึ่งของงานกิจการนักเรียน

๒.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก

๑) กรมการขนส่งทางบกควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางสนับสนุนเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจให้กับผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนนำรถเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลผ่านการขึ้นทะเบียนขอใบอนุญาตการใช้ รถรับ-ส่งนักเรียน เช่น การสนับสนุนเงินกู้ระยะยาวแบบดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับปรุงสภาพรถ สิทธิลดหย่อนภาษี ประจําปี จัดทำประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และจัดทำประกันภาคสมัครใจแบบคนละครั้ง เป็นต้น เพื่อเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยให้กับรถรับ-ส่งนักเรียนอย่างเป็นระบบและ การบริหารจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กรมการขนส่งทางบก พิจารณาทบทวนกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันให้มี ความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และเป็นปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนสำหรับการรับ-ส่งนักเรียน ขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อแก้ไขปัญหามาให้สอดคล้อง เหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน และกรมการขนส่งทางบก ควรพิจารณาทบทวน กำหนดประเภทใบอนุญาตขับรถยนต์รถรับ-ส่งนักเรียนเป็นการเฉพาะเพื่อให้มีมาตรฐานและ แตกต่างจากใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถโดยสารสาธารณะประเภทอื่นๆ เนื่องจาก ผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญในการขับขี่ การระมัดระวังในเรื่องความปลอดภัย มากกว่าปกติ ด้านความพร้อมของผู้ขับขี่ ด้านสุขภาพและโรคประจำตัว ตลอดจนการควบคุม กำกับติดตามดูแล ผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นการเฉพาะเจาะจง เพื่อใช้บังคับในเรื่องมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน

๓) กรรมการขนส่งทางบกควรส่งเสริม สนับสนุนให้สำนักงานขนส่งในแต่ละจังหวัด จัดโครงการอบรมเสริมสร้างความรู้ และสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน โรงเรียน และผู้ปกครอง และเห็นควรให้สำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่งให้ความสำคัญและจัดโครงการเสริมสร้างความปลอดภัยยรถรับ-ส่งนักเรียนของแต่ละจังหวัด เพื่อสร้างมาตรฐานความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยสูงสุดและมีระบบการตรวจสอบที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตให้ใช้รถรับจ้างรับส่งนักเรียนให้มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิตของชุมชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคลรับ-ส่งนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด ทั้งนี้ สำนักงานขนส่งจังหวัดควรจัดให้มีการอบรมผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถเพื่อการรับจ้างรับ-ส่งนักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถเพื่อการรับจ้างรับ-ส่งนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมในการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อการรับส่งนักเรียนได้อย่างมีมาตรฐานและมีความปลอดภัย เพื่อเสริมสร้าง และเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับการขับข้อย่างปลอดภัย รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการดูแลนักเรียนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้ง ยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคลมาทำการรับจ้างรับส่งนักเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทั้งนี้โครงการดังกล่าวควรมีการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน เป็นต้น

๔) การจัดทำฐานข้อมูลรถรับ-ส่งนักเรียน พัฒนารูปแบบ วิธีการจัดเก็บข้อมูล และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานขนส่งจังหวัดให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันเพื่อการส่งต่อและประมวลผลข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเหมาะสมทันต่อการใช้งาน ตลอดจนกำกับดูแลติดตามการจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนของกรรมการขนส่งทางบกและสำนักงานขนส่งจังหวัดอย่างใกล้ชิดและกำหนดเป็นคำสั่งหรือนโยบาย ให้ออกระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในรูปแบบของเครือข่ายรถรับ-ส่งนักเรียน กรณีเกิดอุบัติเหตุรถรับ-ส่งนักเรียนทุกกรณีต้องมีการสอบสวนเชิงลึกเพื่อหาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ โดยให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนของกรรมการขนส่งทางบก และผู้ทรงคุณวุฒิด้านอุบัติเหตุเพื่อหาข้อสรุปและวางแนวทางป้องกัน ไม่ให้เกิดซ้ำอย่างเป็นระบบ

๕) การออกหนังสือรับรองของโรงเรียนและสถานศึกษากำหนดให้ ผู้ขออนุญาตขับรถรับ-ส่งนักเรียนต้องขอหนังสือรับรองจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา โดยกำหนดให้หนังสือรับรองมีผลบังคับใช้ได้ ๑ ภาคการศึกษา ซึ่งผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนเห็นว่า เป็นการเพิ่มเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดเป็นช่วงระยะเวลาสั้น ดังนั้น จึงเห็นควรปรับแก้ไขเป็นอนุญาตครั้งละ ๑ ปีการศึกษา และกำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่โรงเรียนและสถานศึกษาในการออกหนังสือรับรองหรือไม่ออกหนังสือรับรองการเป็นรถรับ-ส่งนักเรียนได้ด้วยตนเอง และกำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบและกำกับดูแลรถรับ-ส่งนักเรียนได้โดยตรง

๒.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เสนอแนะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณด้านการเดินทางและบริหารจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินทางมาเรียนของเด็กและเยาวชน เด็กด้อยโอกาส เปิดโอกาสให้สามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เพื่อมาตรฐานความปลอดภัยสูงสุดของนักเรียนที่ใช้บริการรถรับ-ส่งนักเรียน ให้สามารถเข้าถึงการเดินทางระหว่างบ้านและโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย ตลอดจนปรับปรุงระเบียบ ข้อกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่ และจัดทำฐานข้อมูลและการจัดเก็บฐานข้อมูลกลางเพื่อให้ทุกหน่วยงานมีข้อมูลสำหรับการติดตาม นำมาหารือแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๔ ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เสนอแนะให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในด้านความปลอดภัยเชิงป้องกันให้กับการเดินทางไปโรงเรียนโดยรถรับ-ส่งนักเรียน และเสริมสร้างให้เกิดระบบบริหารจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนอัจฉริยะต้นแบบที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ผู้ปกครอง พร้อมทั้งพัฒนาให้เกิดระบบฐานข้อมูลในการเชื่อมต่อการบูรณาการของการรับ-ส่งนักเรียนในพื้นที่ที่สำคัญตามโครงการ Smart School Bus ซึ่งสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลอยู่ระหว่างโครงการนำร่อง ทั้งนี้ หากระบบ Smart School Bus มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนจะทำให้เกิดระบบ Big Data Platform และ Smart School Bus Intelligent Operation Center ในแต่ละพื้นที่ โดยให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินโครงการ Smart School Bus และขับเคลื่อนโครงการให้สัมฤทธิ์ผลเพื่อให้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำมาใช้เป็นมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนได้มีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหาการลี้ภัยเด็กไว้ในรถได้ ตามเจตนารมณ์ในการพัฒนาระบบเพื่อยกระดับความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนในประเทศไทยได้อย่างแท้จริง

๓ ข้อเสนอแนะด้านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) เสนอแนะให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมภายใต้กลไกคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน โดยมีองค์ประกอบของสภาองค์กรของผู้บริโภค ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน และแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางการจัดทำแผนความปลอดภัยและการแก้ไขกฎระเบียบการพัฒนาบริหารจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

๔) เสนอแนะให้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดทุกจังหวัดกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์หรือคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด โดยกำหนดให้มีโครงสร้างการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่ประกอบด้วย สภาองค์กรของผู้บริโภค เครือข่ายองค์กรผู้บริโภค หน่วยงานท้องถิ่น และเครือข่ายนักวิชาการ เพื่อบูรณาการจัดทำแผนความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด

/ ๓) เสนอแนะ...

๓) เสนอแนะให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน สภาองค์กรของผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือ และสนับสนุนหลักเกณฑ์การจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนปลอดภัยทั้งระบบ ในทุกขั้นตอน การส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพรับส่งนักเรียนและจิตบริการ รวมถึงการจัดบริการตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของตัวรถ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้บริการรถรับ-ส่งนักเรียน ตลอดจนลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประกอบอาชีพรับส่งนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างระบบการเดินทางที่ปลอดภัยให้กับนักเรียนทุกคน เพื่อสนับสนุนหลักเกณฑ์การจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียน

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักตรวจสอบหน้าที่ของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๓๗๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๗๔

www.ombudsman.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๙๗๐

สำนักงาน มท. 1
รับที่ 1043
1. พ. ๒. 2566
เวลา ๐๙.33 น.

กลุ่มงานบริหารงาน
3089
รับที่ ๙ พ.ย. ๒๕๖๖
เวลา 13.3๖

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ 5821
วันที่ 9 พ.ย. 2566
เวลา 13.21
กระทรวงมหาดไทย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐, 2566
รับที่ 48251
เลขรับ.....

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย
ของรถรับ - ส่งนักเรียน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/๒๘๑๘
ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๖

สนง.เลขาฯ รว.มท.
รับที่ 599
1. พ. ๒. 2566
เวลา 11.๐๐ น.

ด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
ครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ
ด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ว่า

๑. รับทราบรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย
ของรถรับ - ส่งนักเรียน ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ

๒. ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงคมนาคม
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้กระทรวงมหาดไทยสรุปผล
การพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ก่วนที่สุท

ที่ มท 0102/ 4291

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

ปริญญะคุณ, ศ.ดร.ดร.

(นางสาวปริญญะคุณ จงธรรมคุณ)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 62824
วันที่ 13 พ.ย. 2566
เวลา.....

๑๐ พ.ย. ๒๕๖๖

(นายชัยวัฒน์ ดวงสอดสี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๒๒ (อุษายาท), ๑๕๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษา
(ทรัพย์สิน) ๗๖3
เลขรับ.....
วันที่ 13 พ.ย. 2566
เวลา 14.10

กองส่งเสริมและพัฒนา
การจัดการศึกษาท้องถิ่น
เลขรับ 5139
วันที่ 13 พ.ย. 2566
เวลา 17.๐4

ทน.ก. ๗/๘ ๑๓ พ.ย. ๒๕๖๖
จนท. จิราภรณ์ ๑๓ พ.ย. ๒๕๖๖

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งรายงานกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน
ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ
ด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๕. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๖. ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ด่วนที่สุด
ที่ ผผ ๑๓๐๑/๒๕๖๔

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัย
ของรถรับ-ส่งนักเรียน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทสรุปผู้บริหาร เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน จำนวน ๗ แผ่น
๒. รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน
ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน จำนวน ๔๕ แผ่น

สืบเนื่องจากอุบัติเหตุที่เกิดจากรถรับ-ส่งนักเรียนมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จากข้อมูล
การเฝ้าระวังของศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนนและเครือข่ายองค์กรของผู้บริโภคพบว่า
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีอุบัติเหตุทางถนนและความไม่ปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนมากถึง ๓๐ ครั้ง
มีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๒๗๕ ราย มีผู้เสียชีวิต จำนวน ๒ ราย และปัญหาการลี้ภัยเด็กนักเรียนไว้ในรถรับ-ส่ง
นักเรียน โดยที่ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการควบคุมตลอดจน
แนวทาง หรือมีมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน แม้ว่ารัฐได้ออกนโยบายและมาตรการ
ด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนและแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
โดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนได้จัดทำโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและ
ลดอุบัติเหตุทางถนน พร้อมมอบนโยบายเกี่ยวกับกลไกด้านความปลอดภัยทางถนนทั้งในระดับนโยบายและใน
ระดับจังหวัด แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนนั้น ภาครัฐยังไม่ได้
ตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ทั้งนี้ แม้จะมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ในการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนอยู่หลายฉบับ แต่ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลัก

/ ในการ...

ในการกำหนดนโยบายที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบรับ-ส่งนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุของรถรับ-ส่งนักเรียน และเหตุการณ์ลี้ภัยเด็กไว้ในรถรับ-ส่งนักเรียนยังคงเกิดขึ้นซ้ำ ๆ โดยปัญหาสำคัญที่เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ นั้น ส่วนใหญ่มาจากสภาพตัวรถที่ชำรุดทรุดโทรม ขาดการตรวจสภาพอย่างต่อเนื่อง และรถรับ-ส่งนักเรียนจำนวนมากไม่ได้ขออนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นรถรับ-ส่งนักเรียน เนื่องจากเงื่อนไขการจดทะเบียนของกรมการขนส่งทางบกนั้น รถรับ-ส่งนักเรียนจะต้องได้รับการรับรองจากโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกภาคการศึกษา ทั้งนี้ จากข้อมูลของกรมการขนส่งทางบกพบว่า จำนวนรถยนต์ส่วนบุคคลและรถยนต์สาธารณะที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เป็นรถรับ-ส่งนักเรียนทั่วประเทศมีจำนวนเพียง ๓,๓๔๒ คัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ามาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ปัจจุบันไม่มีข้อมูลจำนวนรถรับ-ส่งนักเรียนที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ทำให้ไม่สามารถจัดทำฐานข้อมูลจำนวนรถรับ-ส่งนักเรียนที่แท้จริงได้ และไม่มีระบบการบริหารจัดการและขาดการติดตามกำกับที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการรับรู้ข้อมูล ขาดการรับรู้ข้อมูลสถานการณ์เสี่ยง และขาดกระบวนการมีส่วนร่วมในการร่วมกำกับดูแลความปลอดภัยของนักเรียนรวมถึงบุคลากรครูของโรงเรียนและผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัย ตลอดจนการเชื่อมต่อข้อมูลของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า โรงเรียนแต่ละแห่งมีระบบการรวบรวมข้อมูลนักเรียนและรถรับ-ส่งนักเรียนที่แตกต่างกันตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน และไม่มีระบบบริหารจัดการข้อมูลร่วมกันระหว่างโรงเรียน สำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อใช้ในการประเมินผล ขาดการบูรณาการเป้าหมายร่วมกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและยังไม่มีมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พิจารณาความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย พร้อมทั้งปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันแล้ว มีความเห็นโดยสรุปว่า ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๓ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และมาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ

จัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตนนั้น อย่างไรก็ตาม การให้นักเรียนได้เข้าถึงสิทธิความเสมอภาคด้านการศึกษาและความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายถือเป็นอีกหนึ่งภารกิจของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการดูแลคุ้มครองเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยและการให้เด็กได้รับการศึกษาบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงกรณีหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เสนอรายงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เรื่อง มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) โดยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) เห็นควรกำหนดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน เป็นอีกประเด็นหนึ่งของนโยบายระดับชาติ และจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันภายใต้กลไกคณะกรรมการศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนของแต่ละจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางจัดทำแผนความปลอดภัย และการแก้ไขกฎระเบียบการพัฒนาระบบจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนความปลอดภัยทางถนนของทุกจังหวัด และกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์หรือคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด พิจารณาและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรฐานความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียน มีหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแล และให้คำแนะนำ การจัดทำมาตรการความปลอดภัยทางถนนในกลุ่มเด็กและเยาวชน และความปลอดภัยในการเดินทางด้วยรถรับ-ส่งนักเรียน เพื่อระวังความเสี่ยงเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูลอุบัติเหตุ สนับสนุนการออกมาตรการนโยบายระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของเครือข่าย โดยกำหนดให้มีโครงสร้างการทำงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อบูรณาการจัดทำแผนความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด สนับสนุนการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียน รวมถึงด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการให้คำปรึกษาเชิงวิชาการ จัดประชุมกำกับติดตามการทำงาน กำหนดให้ ศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนจังหวัดมีคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด และต้องมีการกำหนดวาระการรายงานต่อเมือง โดยมีโครงสร้างที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนทำงาน ที่ประกอบด้วย หน่วยงานท้องถิ่น นักวิชาการ ผู้ประกอบการ เป็นต้น

๒) เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยเน้นย้ำ และทำความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดให้การจัดการรถรับ-ส่งนักเรียน สำหรับเด็กนักเรียนยากจนและด้อยโอกาสให้สามารถ

เข้าถึงการเดินทางไปโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย เป็นการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

๒. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

๒.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

๑) เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้โรงเรียนมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลรถรับ-ส่งนักเรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายสั่งการให้โรงเรียนกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานเรื่อง ความปลอดภัยการเดินทางของนักเรียนโดยเฉพาะรถรับ-ส่งนักเรียนโดยใช้ต้นแบบที่สามารถสร้างการเรียนรู้เพื่อขยายผล โดยโรงเรียนหรือสถานศึกษาควรมีการจัดทำทะเบียนข้อมูลรถรับ-ส่งนักเรียนในแต่ละคัน มีการจัดทำฐานทะเบียนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การจัดทำประวัติผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน ชื่อคนขับ เลขทะเบียนรถ รายการเส้นทางการเดินรถ รายชื่อนักเรียนประจำรถ จำนวนเด็กนักเรียนที่โดยสาร ชื่อผู้ควบคุมรถ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นระบบฐานข้อมูลสำหรับการเดินทางมาโรงเรียนโดยรถรับ-ส่งนักเรียนที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างขนส่งจังหวัด โรงเรียน และผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียน โดยกำหนดรูปแบบรถรับ-ส่งนักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ กำหนดตัวชี้วัดและการประเมินโรงเรียนเกี่ยวกับการเดินทางไป-กลับโรงเรียนที่ปลอดภัย และจัดทำคู่มือหรือแผนการดำเนินงานด้านการจัดการรถรับ-ส่งนักเรียน พร้อมทั้งทบทวนและแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อกำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่ดูแลและกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนที่ปลอดภัย และบรรจุแผนงานจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของโรงเรียนหรือสถานศึกษา การประเมินและติดตามผลเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ด้านนโยบายเพิ่มมาตรการกำกับกรณีโรงเรียนหรือสถานศึกษาละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ อันนำมาซึ่งความไม่ปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน

๒) เห็นควรกำหนดมาตรการให้โรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่ง มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบและกำกับดูแลมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน ในประเด็นการออกหนังสือรับรองการเป็นรถรับ-ส่งนักเรียน และการจัดทำแผนงานด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนตลอดภาคการศึกษา และกำหนดให้โรงเรียนสร้างเครือข่ายรถรับ-ส่งนักเรียนหรือด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ๓ ภาคี ระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครอง และชมรมผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียนในพื้นที่

๓) เห็นควรให้กระทรวงศึกษาธิการพัฒนาหลักสูตร ชุดความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนปลอดภัยให้กับบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีองค์ความรู้ หลักวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องในการรับผิดชอบดูแลการจัดการความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนด้วยรถรับ-ส่งนักเรียน

/ ๔) เห็นควร...

๔) เห็นควรให้กระทรวงศึกษาธิการประสานขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานงบประมาณ ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นค่าเดินทาง (รถรับ-ส่งนักเรียน) ให้กับนักเรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่นักเรียนที่ยากไร้เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาให้กับ นักเรียนทุกคนให้มีมาตรฐานและคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึง การศึกษาอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์ ทั้งนี้ ในระหว่าง การพิจารณาดำเนินการจัดสรรงบประมาณดังกล่าว เห็นควรให้โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงาน การส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกรุงเทพมหานครสามารถขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาโรงเรียน สำหรับเด็กยากไร้ได้จากสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้เด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กยากไร้ซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์ หรือด้อยโอกาส เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษา

๕) กำหนดให้ความปลอดภัยของนักเรียนในการเดินทางด้วยรถรับ-ส่งนักเรียนเป็น วาระของกระทรวงศึกษาธิการและของทุกโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นจุดจัดการเครือข่ายรถรับ-ส่ง นักเรียน และแต่งตั้งครูงานกิจการนักเรียน ทำหน้าที่เป็นครูที่ดูแลรถรับ-ส่งนักเรียน จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ คน และกำหนดให้รูปแบบเครือข่ายรถรับ-ส่งนักเรียน เป็นภารกิจหนึ่งของงานกิจการนักเรียน

๒.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก

๑) กรมการขนส่งทางบกควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางสนับสนุนเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจให้กับผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนนำรถเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลผ่านการขึ้นทะเบียนขอใบอนุญาตการใช้ รถรับ-ส่งนักเรียน เช่น การสนับสนุนเงินกู้ระยะยาวแบบดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับปรุงสภาพรถ สิทธิลดหย่อนภาษี ประจําปี จัดทำประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และจัดทำประกันภาคสมัครใจแบบคนละครั้ง เป็นต้น เพื่อเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยให้กับรถรับ-ส่งนักเรียนอย่างเป็นระบบและ การบริหารจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กรมการขนส่งทางบก พิจารณาทบทวนกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันให้มี ความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และเป็นปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนสำหรับการรับ-ส่งนักเรียน ขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อแก้ไขปัญหาลดให้สอดคล้อง เหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน และกรมการขนส่งทางบก ควรพิจารณาทบทวน กำหนดประเภทใบอนุญาตขับรถยนต์รถรับ-ส่งนักเรียนเป็นการเฉพาะเพื่อให้มีมาตรฐานและ แตกต่างจากใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถโดยสารสาธารณะประเภทอื่น ๆ เนื่องจาก ผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญในการขับขี่ การระมัดระวังในเรื่องความปลอดภัย มากกว่าปกติ ด้านความพร้อมของผู้ขับขี่ ด้านสุขภาพและโรคประจำตัว ตลอดจนการควบคุม กำกับติดตามดูแล ผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนเป็นการเฉพาะเจาะจง เพื่อใช้บังคับในเรื่องมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียน

๓) กรมการขนส่งทางบกควรส่งเสริม สนับสนุนให้สำนักงานขนส่งในแต่ละจังหวัด จัดโครงการอบรมเสริมสร้างความรู้ และสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียน โรงเรียน และผู้ปกครอง และเห็นควรให้สำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่งให้ความสำคัญและจัดโครงการเสริมสร้างความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนของแต่ละจังหวัด เพื่อสร้างมาตรฐานความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยสูงสุดและมีระบบการตรวจสอบที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตให้ใช้รถรับจ้างรับส่งนักเรียนให้มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิตของชุมชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคลรับ-ส่งนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด ทั้งนี้ สำนักงานขนส่งจังหวัดควรจัดให้มีการอบรมผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถเพื่อการรับจ้างรับ-ส่งนักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถเพื่อการรับจ้างรับ-ส่งนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมในการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อการรับส่งนักเรียนได้อย่างมีมาตรฐานและมีความปลอดภัย เพื่อเสริมสร้าง และเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับการขับอย่างปลอดภัย รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการดูแลนักเรียนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้ง ยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคลมาทำการรับจ้างรับส่งนักเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทั้งนี้โครงการดังกล่าวควรมีการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน เป็นต้น

๔) การจัดทำฐานข้อมูลรถรับ-ส่งนักเรียน พัฒนารูปแบบ วิธีการจัดเก็บข้อมูล และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานขนส่งจังหวัดให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันเพื่อการส่งต่อและประมวลผลข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเหมาะสมทันต่อการใช้งาน ตลอดจนกำกับดูแลติดตามการจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนของกรมการขนส่งทางบกและสำนักงานขนส่งจังหวัดอย่างใกล้ชิดและกำหนดเป็นคำสั่งหรือนโยบาย ให้ออกระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในรูปแบบของเครือข่ายรถรับ-ส่งนักเรียน กรณีเกิดอุบัติเหตุรถรับ-ส่งนักเรียนทุกกรณีต้องมีการสอบสวนเชิงลึกเพื่อหาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ โดยให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนของกรมการขนส่งทางบก และผู้ทรงคุณวุฒิด้านอุบัติเหตุเพื่อหาข้อสรุปและวางแนวทางป้องกัน ไม่ให้เกิดซ้ำอย่างเป็นระบบ

๕) การออกหนังสือรับรองของโรงเรียนและสถานศึกษากำหนดให้ ผู้ขออนุญาตขับรถรับ-ส่งนักเรียนต้องขอหนังสือรับรองจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา โดยกำหนดให้หนังสือรับรองมีผลบังคับใช้ได้ ๑ ภาคการศึกษา ซึ่งผู้ขับรถรับ-ส่งนักเรียนเห็นว่า เป็นการเพิ่มเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดเป็นช่วงระยะเวลาสั้น ดังนั้น จึงเห็นควรปรับแก้ไขเป็นอนุญาตครั้งละ ๑ ปีการศึกษา และกำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่โรงเรียนและสถานศึกษาในการออกหนังสือรับรองหรือไม่ออกหนังสือรับรองการเป็นรถรับ-ส่งนักเรียนได้ด้วยตนเอง และกำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบและกำกับดูแลรถรับ-ส่งนักเรียนได้โดยตรง

๒.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เสนอแนะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณด้านการเดินทางและบริหารจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินทางมาเรียนของเด็กและเยาวชน เด็กด้อยโอกาส เปิดโอกาสให้สามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เพื่อมาตรฐานความปลอดภัยสูงสุดของนักเรียนที่ใช้บริการรถรับ-ส่งนักเรียน ให้สามารถเข้าถึงการเดินทางระหว่างบ้านและโรงเรียนได้อย่างปลอดภัย ตลอดจนปรับปรุงระเบียบ ข้อกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่ และจัดทำฐานข้อมูลและการจัดเก็บฐานข้อมูลกลางเพื่อให้ทุกหน่วยงานมีข้อมูลสำหรับการติดตาม นำมาหาหรือแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๔ ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เสนอแนะให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในด้านความปลอดภัยเชิงป้องกันให้กับการเดินทางไปโรงเรียนโดยรถรับ-ส่งนักเรียน และเสริมสร้างให้เกิดระบบบริหารจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนอัจฉริยะต้นแบบที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ผู้ปกครอง พร้อมทั้งพัฒนาให้เกิดระบบฐานข้อมูลในการเชื่อมต่อการบูรณาการของการรับ-ส่งนักเรียนในพื้นที่ที่สำคัญตามโครงการ Smart School Bus ซึ่งสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลอยู่ระหว่างโครงการนำร่อง ทั้งนี้ หากระบบ Smart School Bus มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนจะทำให้เกิดระบบ Big Data Platform และ Smart School Bus Intelligent Operation Center ในแต่ละพื้นที่ โดยให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินโครงการ Smart School Bus และขับเคลื่อนโครงการให้สัมฤทธิ์ผลเพื่อให้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำมาใช้เป็นมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนได้มีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหาคาใจของเด็กไว้ในรถได้ ตามเจตนารมณ์ในการพัฒนาระบบเพื่อยกระดับความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนในประเทศไทยได้อย่างแท้จริง

๓ ข้อเสนอแนะด้านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) เสนอแนะให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมภายใต้กลไกคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนน โดยมีองค์ประกอบของสภาองค์กรของผู้บริโภค ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน และแผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางจัดทำแผนความปลอดภัยและการแก้ไขกฎระเบียบการพัฒนาบริหารจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

๒) เสนอแนะให้ศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนจังหวัดทุกจังหวัดกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์หรือคณะทำงานด้านความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด โดยกำหนดให้มีโครงสร้างการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่ประกอบด้วย สภาองค์กรของผู้บริโภค เครือข่ายองค์กรผู้บริโภค หน่วยงานท้องถิ่น และเครือข่ายนักวิชาการ เพื่อบูรณาการจัดทำแผนความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนในทุกจังหวัด

/ ๓) เสนอแนะ...

๓) เสนอแนะให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน สภาองค์กรของผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือ และสนับสนุนหลักเกณฑ์การจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียนปลอดภัยทั้งระบบในทุกขั้นตอน การส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพรับส่งนักเรียนและจัดบริการ รวมถึงการจัดบริการตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของตัวรถ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้บริการรถรับ-ส่งนักเรียน ตลอดจนลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประกอบอาชีพรับส่งนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างระบบการเดินทางที่ปลอดภัยให้กับนักเรียนทุกคน เพื่อสนับสนุนหลักเกณฑ์การจัดการระบบรถรับ-ส่งนักเรียน

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักตรวจสอบหน้าที่ของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๓๗๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๗๔

www.ombudsman.go.th

สำเนาถูกต้อง

๗๖๖

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

